ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh -22052 Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, ԺԱ. Տարի, Թիւ 512, Ուրբաթ, 25 ՅՈԿՏԵՄԲԵՐ, 2019

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ՔՈՒԷՅԹԻ ՄՕՏ ՀՀ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՆՇԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 28 ԱՄԵԱԿԸ

Երեքշաբթի, 22 Հոկտեմբեր 2019-ի երեկոյեան, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան ներկայ գտնուեցաւ Քուէյթի մօտ ՀՀ Դեսպանութեան Հայաստանի Անկախութեան Տօնին

առիթով կազմակերպած ընդունելութեան, որ տեղի ունեցաւ Crown Plaza պանդոկէն ներս: Հայր Սուրբին կ'ընկերակցէին Հոգեւոր Հովիւ Տ. Արտակ Ա. Քհնյ. Քէհեաեանը, Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի եւ Քուէյթի Ազգային Վարչութեան անդամները: Հաւաքոյթին որպէս պատուոյ հիւրեր ներկայ էին Քուէյթի Տեղեկատուութեան եւ Երիտասարդութեան Հարցերու Նախարար Տիար Մուհամմատ Նասէր Ապտուլլահ Ալճապրի եւ Մայրաքաղաքի նախկին նահանգապետ Շէյխ Ալի Ճապէր Ալ Սապահ: Ներկայ էին նաեւ դիւանագիտական ներկայացուցիչներ, հայ համայնքի տարբեր մարմիններու անդամներ եւ մեծ թիւով

ՀՈԳՇ. Տ. ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ...2

ԹԵՄԻՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ՝ ՀՆԴԻԿ ԱՍՈՐԻ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏԱՐԵԿԱՆ ՖԵՍԹԻՎԱԼԻ ՊԱՏՈՒՈՅ ՀԻՒՐ...3

ՔՈՒԷՅԹԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ ՆՇԵՑ ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 150 ԱՄԵԱԿԸ...4

ՀԱՅԿԱԿԱՆ...6

ՄԵՐ ԲԱԽՏԱՒՈՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ...10

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ...11

ԼՈՒՐԵՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԷՆ...13

ԴԱՐՁԵԱԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐՈՒ ՀԵՏ...15

հայորդիներ:

Այս առիթով Քուէյթի մօտ ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան Տիար Սարմէն Պաղտասարեան իր արտասանած խօսքին մէջ անդրադարձաւ Քուէյթ-Հայաստան դիւանագիտական կապերու հաստատման 25 ամեակին, ինչպէս նաեւ խօսեցաւ Քուէյթի հայ համայնքին մասին, բարձր գնահատելով անոր դերակատարութիւնը այդ յարաբերութիւններու սերտացման մէջ:

Հաւաքոյթին իր մասնակցութիւնը բերաւ Հայաստանէն ժամանած «Հարմոնիա» քառեակը:

ՀՈԳՇ. Տ. ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Կիրակի, 13 Հոկտեմբեր 2019-ին, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան Առաջնորդարանի դահլիճէն ներս ընդունեց Քուէյթի Ազգային Վարժարանի Շրջանաւարտից Միութեան վարչութիւնը:

Հայր Սուրբը իր ուրախութիւնը յայտնեց Շրջանաւարտից Միութեան վերակազմուելուն առիթով, ապա առաջարկեց , որ վարչութիւնը հետեւեալ աշխատանքային ուղեցոյցը ի մտի ունենայ եւ անորմով առաջնորդուի.

ա) Ամբողջացնել Քուէյթի Ազգային Վարժարանի շրջանաւարտներու անուանացանկը
բ) Իւրաքանչիւր սերունդէն քանի մը հոգիի հետ կապ հաստատել, որպէսզի անոնք իրենց հերթին կապուին իրենց դասրնկերներուն հետ, այսպիսով ստեղծելով կապի ցանց մը:
գ) Պէտք եղած ցանցը ստեղծելէ ետք արձանագրել իւրաքանչիւրին հետ կապ պահելու տուեալները:
դ) Միութեան ներկայացուցիչներ նշանակել այն բոլոր երկիրներուն մէջ, ուր քանի մը տասնեակէ աւելի Քուէյթի Ազգային Վարժարանի շրջանաւարտներ կը բնակին:

Վարչութեան անդամները Հայր Սուրբին տեղեկացուցին, որ այս աշխատանքները որոշ չափով նախապէս կատարուած են, բայց հարկ է շարունակել եւ ամբողջացնել զանոնք:

ԹԵՄԻՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԾՈՑԻ ՇՐՋԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԸ

Ուրբաթ, 4 Հոկտեմբեր 2019-ին, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան ընդունեց Աստուածաշունչի Ընկերութեան Ծոցի Շրջանի Ընդհանուր Քարտուղար՝ Տոքթ. Հրայր Ճէպէճեանը: Հանդիպման ներկայ էր նաեւ գաղութիս Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Արտակ Ա. Քհնյ. Քէհեաեանը, որ միաժամանակ նոյն Յանձնաժողովին Նախագահութիւնը կը վարէ՝ 2018 թուականի Նոյեմբերէն ի վեր: Այցելութեան նպատակն էր ծանօթանալ Հոգշ. Հայր Սուրբին եւ անոր իրազեկ դարձնել Աստուածաշունչի Ընկերութեան Ծոցի շրջանի աշխատանքներուն ու ծառայութիւններուն մասին:

Հանդիպման ընթացքին խօսուեցաւ նաեւ նոր սերունդի աստուածաշնչական գիտելիքներու, նորօրեայ մարտահրաւէրներու, ինչպէս նաեւ փոխադարձաբար իրար զօրավիգ կանգնելու պատրաստակամութեան մասին:

ԹԵՄԻՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ՝ ՀՆԴԻԿ ԱՍՈՐԻ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏԱՐԵԿԱՆ ՓԵՍԹԻՎԱԼԻ ՊԱՏՈՒՈՅ ՀԻՒՐ

Ուրբաթ, 18 Հոկտեմբեր 2019-ի առաւօտուն, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան ներկայ գտնուեցաւ Հնդիկ Ուղղափառ Եկեղեցւոյ տարեկան փեսթիվալին, որպէս պատուոյ հիւր: Հայր Սուրբին կ'ընկերակցէր Քուէյթի Ազգային Վարչութեան անդամներէն Պր. Թովմաս Ուզաթմաճեանը:

Հոգշ. Հայր Սուրբը դիմաւորուեցաւ հնդիկներու աւանդական սովորութիւններով, ապա առանձին հանդիպում ունեցաւ Քուէյթի մէջ Հնդիկ Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Առաջնորդին եւ համայնքի վարչութեան անդամներուն հետ, որմէ ետք Հայր Պետրոս եւ Պր. Ուզաթմաճեան մասնակցեցան փեսթիվալի պաշտօնական բացման արարողութեան: Բացման արարողութեան համայնքի Առաջնորդ Մար Եուսապիոս Եպիսկոպոս իր խօսքին մէջ բարի գալուստ մաղթեց Հայր Սուրբին, շնորհակալութիւն յայտնեց անոր ներկայութեան համար եւ բարի ծառայութիւն մաղթեց՝ Քուէյթի մէջ ստանձնած առաքելութեան, ապա վեր առաւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին շնորհիւ քոյր եկեղեցիներու միջեւ ստեղծուած յարաբերութիւնը եւ այս առիթով Քուէյթի Հնդիկ Ուղղափառ Համայնքին անունով իր շնորհակալութիւնն ու երախտագիտութիւնը յայտնեց Հայոց Հայրապետին:

Հայր Պետրոս, խօսք առնելով, իր կարգին շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր, համայնքի պատասխանատուներուն եւ փեսթիվալի կազմակերպիչներուն՝ այս հրաւէրին համար եւ փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի ողջոյններն ու օրհնութիւնը եւ իր խօսքը ներկաներուն ուղղելով՝ ըսաւ. «Ես այսօր այստեղ կը գտնուիմ, որովհետեւ դուք հաւատացեալ ժողովուրդ էք: Այդ հաւատքը կ'արտացոլայ ձեր աչքերուն մէջ, հետեւաբար՝ ամէն անգամ, որ ձեզ կը տեսնեմ, այդ հաւատքէն ներշնչուելով՝ իմ հաւատքս կը զօրանայ»:

ՔՈՒԷՅԹԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ ՆՇԵՑ ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 150 ԱՄԵԱԿԸ

Տարեթիւիս Փետրուար ամիսէն սկսեալ աշխարհի բոլոր ծայրամասերուն մէջ նշուեցաւ մեծահանճար երաժիշտ, երգիչ, խմբավար, մանկավարժ, բանահաւաք եւ ազգագրագէտ Կոմիտաս Վարդապետի ծննդեան 150րդ յոբելեանը:

Պարոյր Սեւակի բնորոշումով՝ հայոց երգի վեհափառը իր ջանասիրութեամբ, բծախնդրութեամբ ու անդուլ աշխատանքով յաջողեցաւ հայկական երաժշտութեան գանձերը պեղել հայրենի աւերակներէն եւ համաշխարհային երաժշտութեան բազմեռանգ խճանկարին մէջ, ազգային ոճով հայկական ինքնուրոյն երաժշտութիւն ձեւակերպել, իր յատուկ բառարանով եւ նրբագեղ ելեւէջներով: Մէկ խօսքով եթէ Ամենայն Հայոց Բանաստեղծ՝ Մեծն Թումանեան հայ ժողովուրդի խօսքն է, ապա Կոմիտաս անոր մեղեդին է, որովհետեւ ան մեծ համոզում ունէր, որ երգը խօսքին շարունակութիւնն է:

Արդարեւ, Չորեքշաբթի, 23 Հոկտեմբեր 2019ին, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեանի Հովանաւորութամբ, Համազգայինի Քուէյթի Մեկուսի Կազմի Վարչութիւնը, ՀՀ Դեսպանատան հետ համագործակցաբար կազմակերպեց՝ Կոմիտասի Ծննդեան 150րդ ամեակին նուիրուած յուշ երեկոյ մը, որու ընդմէջէն Քուէյթահայ մշակութասէր եւ երաժշտասէր հանդիսատեսը մեծ ոգեւորութեամբ ու ակնածանքով ըմբոշխնեց Կոմիտասեան դիւթիչ ու հմայիչ յայտագիր մը, որ յագեցած էր խօսքի ու երգի գեղեցիկ ներդաշնակութեամբ:

Հանդիսութեան ներկայ էին՝ Քուէյթի Պետութեան մօտ ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան Տիար Սարմէն Պաղտասարեան, ՀՀ Հիւպատոս Տիար Վարդգէս Յովսէփեան, Քուէյթի Երեսփոխանական, Ազգային Վարչութեան, Վարժարանի Տնօրէնութեան, Հոգաբարձութեան եւ միութեանց ներկայացուցիչներ:

Իսկոյն Համազգայինի Վարչութեան Ատենապետ Տիգրան Պայաթեան, բարի գալստեան իր խօսքէն ետք անդրադարձաւ մեծ վարպետի տաղանդին ու վաստակին ըսելով «Կոմիտաս Վարդապետ իւրայատուկ մեծութիւն էր: Ան մեր ժողովուրդին վերադարձուց իր հոգեւոր ինքնութիւնն ու ընդգծեց անոր դերն ու տեղը այս բարդ ու խայտաբղետ աշխարհին մէջ: Կոմիտաս մեր ժողովուրդի հպարտութիւնն ու ազգային անսպառ հարստութիւնն է»: Ապա

տեսերիզի մը միջոցաւ Ճորճ եւ Նարինէ Արապաթլեաններ պարզ ու հաճելի ոճով ներկայացուցին յոբելեարին կենսագրական գիծերը, որոնց առանցքը կը կազմէին՝ Պատանի Սողոմոնը, ուսանողը, ուսուցիչը, երգահանն ու հանճարեղ Կոմիտասը, հասնելով մինչեւ անոր եղերական մահը:

Ապա Կոմիտասի երգարուեստի հմտութիւններուն քաջածանօթ երիտասարդ մենակատարներ, յաջորդաբար ներկայացուցին անոր ստեղծագործութիւններէն պատառիկներ.- Այսպէս՝ Ճորճ

Արապաթլեան մեկնաբանեց «Հով Արէ՛ք»ը, դաշնամուրի վրայ նուագելով եւ միաժամանակ երգելով: Ապա Ատոմ Քէհեայեան «Կանչէ Կռունկ»ը եւ Գէորգ Թէմամեան «Հորովել»ը, դաշնամուրի նուագակցութեամբ Հայկուհի Բազեանի: Իսկ Նարինէ Գոնճայեան Արապաթլեան յուզումնախառն ու տպաւորիչ առոգանութեամբ ներկայացուց Պ. Սեւակի «Անլռելի Զանգակատուն» պոէմէն հատուածներ:

Յատկանշական էր Քուէյթի մէջ ՀՀ Դեսպանատան հրաւէրով Քուէյթ ժամանած «Հարմոնիա» Լարային Քառեակին ներկայացուցած Կոմիտասեան մետաքսահիւս մեղեդիներու Ծաղկաքաղը, որ գերազանցօրէն շնչաւորեց հայկական երգարուեստի գոհարները, հայրենի արուեստագէտներու կատարողութեամբ, յանձինս՝Անի Խաչունցի (առաջին Ջութակ), Սվետլանա Լալայեանի (Երկրորդ Ջութակ), Եանա Դարեանի (Ալտ) եւ ՀՀ Վաստակաշատ արդիստ Արամ Թալալեանի (Թաւ Ջութակ):

Աւարտին, Հոգշ. Հայր Սուրբը բարձր գնահատեց Համազգայինի Քուէյթի Մեկուսի Կազմի եռամեայ գործունէութիւնը, ապա անդրադառնալով Կոմիտաս Վարդապետի մեծութեան ըսաւ. «Խօսիլ Կոմիտասի մասին, կը նշանակէ խօսիլ արժէքի մը մասին, որովհետեւ մեր պատմութեան մէջ կան անձեր եւ դէպքեր, որոնք ինքնին արժէք կը ներկայացնեն, ու անոնք վեր են իրենց ապրած ժամանակաշրջանէն եւ մինչեւ օրս կ՚ապրին ու կը շարունակեն ապրիլ: Կոմիտասը ո՛չ միայն հայութեան համար արժէք է ու հպարտանք, այլ ան համաշխարհային արժէք ստացաւ երբ Իւնէսքօն անոր անունը արձանագրեց համաշխարհային յայտնի դէմքերու անուանացանկին մէջ»:

Հուսկ, ողջունելով ներկայ հանդիսականները, ան իր պատգամը փոխանցեց ըսելով. «Մենք չենք կրնար միայն բաւարարուիլ անցեալը յիշելով եւ հպարտանալով, մեր պարտքն ու պարտաւորութիւնն է՝ անցեալը յիշելու կողքին պատրաստակամ ըլլալ, կերտելու ապագան»:

Ուստի, յիշենք ու մեծարենք մեր ՄԵԾԵՐԸ, ապրինք ու ապրեցնենք մշակութային մեր ժառանգութիւնը, որոնք կ՚երաշխաւորեն մեր ինքնութեան պահպանումն ու յարատեւութիւնը:

ՄԱՐԻԱ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Արծուիկ Մինասեան. «Իշխանութիւնը եւ Անոր Սպասարկող Իրաւապահ Համակարգը Կը Հեղինակազրկեն Հայաստանի Հանրապետութիւնը՝ Իբրեւ Իրական Պետութիւն»

Իշխանութիւնը սկսած է քաղաքական բանտարկեալներ կուտակելու արատաւոր գործընթացի մը. «Երկիր»-ի հետ զրոյցի մը ընթացքին ըսաւ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի անդամ Արծուիկ Մինասեանն ու աւելցուց, որ Հրայր Թովմասեանի պաշտօնավարման առնչուող գործի շրջագիծին մէջ բոլոր ազատազրկումները՝ ձերբակալութեան, կալանաւորման, թէ դատապարտման ձեւով, յստակօրէն կը համապատասխանեն ԵԽԽՎ-ի՝ «քաղբանտարկեալ» հասկացողութեան չափանիշներուն:

«Ուստի իշխանութիւնը պէտք է սթափի, գիտակցի, որ արատաւոր այդ գործընթացը մեզ՝ իբրեւ երկիր, պիտի տանի ո՛չ միայն միջազգային հարթակին վրայ նսեմացումներու, այլեւ

Հայաստանը պիտի դասուի բռնատիրական վարչակարգ ունեցող երկիրներու շարքին», ըսաւ ան:

Գործը, Մինասեանի համոզումով, ի սկզբանէ դատապարտուած է. իշխանութիւնը եւ անոր սպասարկող իրաւապահ համակարգը ո՛չ միայն անպտուղ գործով զբաղած են, այլեւ կը հեղինակազրկեն Հայաստանի Հանրապետութիւնը՝ իբրեւ իրական պետութիւն:

Անդրադառնալով մեղադրանքներուն՝ Արծուիկ Մինասեան նաեւ իրաւական գնահատական տուաւ: «Կը տրուի փաստ, որ Գագիկ Յարութիւնեանը, որպէսզի դառնայ Բարձրագոյն դատական խորհուրդի առաջին կազմի անդամ, դիմումը ներկայացուցած է 1 մարտին, եւ անիկա Ազգային ժողով հասած է 5 մարտին, բայց Արսէն Բաբայեանը, իբր թէ, Մալքըրի համակարգին միջոցով աւելի կանուխ ամսաթիւով մուտքագրած է, որպէսզի 2 մարտին արդէն կազմակերպէին Հրայր Թովմասեանի ընտրութիւնը: Անհեթեթ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ նախ՝ Գագիկ Յարութիւնեանը 28 փետրուար 2018-ին, Ազգային ժողովի որոշումով, արդէն ընտրուած էր Բարձրագոյն դատական խորհուրդի անդամ: Սահմանադրութեան եւ Ազգային ժողովի կանոնակարգ-օրէնքի ուժով ինքնին ասիկա այն փաստն էր, որ Գագիկ Յարութիւնեանի՝ իբրեւ Սահմանադրական դատարանի նախագահի լիազօրութիւններու դադրեցման հիմք էր», պարզաբանեց ան:

Շիֆ եւ Պիլիրաքիս Ցեղասպանութեան Բանաձեւին Վաւերացումը Կենսական Կը Նկատեն

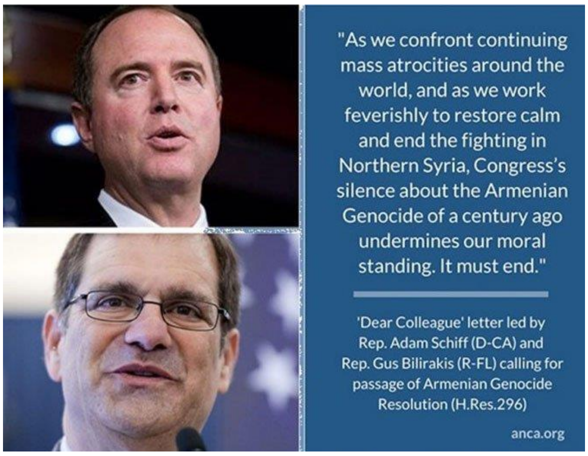

Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը պահանջող թիւ 296 բանաձեւը Ներկայացուցիչներու տան ներկայացուցած քոնկրեսականներ Էտըմ Շիֆ եւ Կաս Պիլիրաքիս 18 Հոկտեմբեր թուակիր նամակով մը դիմեցին իրենց պաշտօնակիցներուն, որ անյապաղ վաւերացնեն բանաձեւը՝ շեշտելով, որ Հայոց ցեղասպանութեան նկատմամբ Քոնկրեսին շարունակուող լռութիւնը առիթ պիտի տայ նման ոճիրներու կրկնութեան:

Քոնկրեսականները իբրեւ օրինակ կը բերեն այս օրերուն Սուրիոյ հիւսիսը քիւրտերուն դէմ սկսած զինուորական գործողութիւնը, որ կ՛իրականացուի Թուրքիոյ բանակին եւ անոր զինակից ծայրայեղական վարձկաններու կողմէ:

Շիֆ եւ Պիլիրաքիս կ՛աւելցնեն, որ Ուաշինկթըն պէտք է վերջ դնէ Թուրքիոյ ուրացման քաղաքականութեան իր ցուցաբերած մեղսակցութեան՝ բան մը, որ խոտոր կը համեմատի Միացեալ Նահանգներու բարոյական արժէքներուն հետ:

Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը ողջունեց քոնկրեսականներուն այս քայլը:

Հայաստանի եւ Չինաստանի Պաշտպանութեան Նախարարներու Հանդիպում

Փեքինի մէջ կայացող միջազգային անվտանգութեան հարցերով Սեանշանի 9-րդ համաժողովի ծիրին մէջ 22 Հոկտեմբերին կայացաւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Դաւիթ Տօնոյեանի առանձին հանդիպումը Չինաստանի պաշտպանութեան նախարար, զօրավար-գնդապետ Վէյ Ֆենխէի հետ:

Պաշտպանութեան երկու նախարարները բարձր գնահատեցին հայ-չինական երկկողմանի համագործակցութեան ընթացքը, գոհունակութիւն յայտնեցին ռազմական եւ ռազմական-թեքնիք բնագաւառին մէջ իրականացուող միջոցառումներուն վերաբերեալ:

Յատուկ ուշադրութեան արժանացան երկու պետութիւններու ուսումնական հաստատութիւններուն մէջ զինուորներու փոխադարձ վերապատրաստութեան, խաղաղապահ առաքելութիւններու մէջ ներգրաւման, գործնական եւ մարտական պատրաստութեան միջոցառումներու միացեալ մասնակցութեան հարցերը:

Հանդիպման ընթացքին միտքեր փոխանակուեցան հայ-չինական փոխադարձ գործակցութեան հետագայ զարգացման ուղիներու, ոլորտներու ու հեռանկարներու, ինչպէս նաեւ շրջանային եւ միջազգային անվտանգութեան առնչուող հարցերու շուրջ:

Փարիզի Մէջ Յարձակում՝ Հայկական Վարժարանի Մը Դէմ

Փարիզի հիւսիսը յարձակում գործուած է Սամուէլ Մուրատեան հայկական վարժարանին դէմ:

«Թուիթըր» ընկերային ցանցի իր էջին վրայ այս մասին գրած է Ֆրանսայի մէջ Հայաստանի հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Յասմիկ Տոլմաճեան՝ դատապարտելով այդ արարքը:

«Լրջօրէն մտահոգուած ենք Սեւրի հայկական Մուրատեան վարժարանին դէմ իրականացուող վանտալիզմի կրկնուող դրսեւորումներով: Այս գործողութիւնները պէտք չէ անպատիժ մնան», գրած է Տոլմաճեան:

20 Հոկտեմբերին Փարիզի մէջ հայկական դեսպանատունը հաղորդած էր նաեւ, որ յարձակում գործուած է ֆրանսահայ «Նուվել տ՛Արմենի» պարբերաթերթի գրասենեակին դէմ:

Սփիւռքի Յանձնակատարը Ֆրանսայէն Պիտի Պահանջէ Ապահովել Հայկական Հաստատութիւններուն Անվտանգութիւնը

Սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատար Զարեհ Սինանեան Ֆրանսայի իշխանութիւններէն պիտի պահանջէ յաւուր պատշաճի անվտանգութիւն ապահովել ֆրանսահայ կրթական եւ մշակութային հաստատութիւններուն: Սինանեան այս մասին գրած է «Ֆէյսպուք»-ի իր էջին մէջ՝ անդրադառնալով Սեւրի Մխիթարեան միաբանութեան Սամուէլ Մուրատեան վարժարանին վրայ յարձակման:

«Զրուցեցի Յարութիւն վրդ. Պզտիկեանի (Մխիթարեան միաբանութեան անդամ) հետ: Փարիզի Սամուէլ Մուրատեան վարժարանին հասցուած վնասը շատ աւելի մեծ է, քան կարելի էր պատկերացնել», գրած է Սինանեան:

Ան նկատել տուած է, որ ատիկա արդէն երկրորդ նման յարձակումն է հայկական մշակութային կեդրոններուն դէմ՝ նման վանտալիզմ անընդունելի սեպելով: «Յաջորդ օրերուն Ֆրանսայի իշխանութիւններէն պիտի պահանջենք յաւուր պատշաճի անվտանգութիւն ապահովել ֆրանսահայ կրթական եւ մշակութային հաստատութիւններուն համար», նշած է Սինանեան:

Ըստ «Ռիա Նովոսթի»-ին. Ռուսիան Բողոքագիր Պիտի Յղէ Հայաստանին՝ Զէնքի Վաճառքի Մրցումի Տապալման Համար

Ռուսիան բողոքագիր պիտի յղէ Հայաստանին՝ զէնքի վաճառքի մրցումին տապալման վերաբերեալ. մրցումին կը մասնակցէր ռուսական ՕՐՍԻՍ ընկերութիւնը: Ռուսիա Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Դաւիթ Տօնոյեանէն պիտի խնդրէ լուծել ստեղծուած իրավիճակը:

Այս մասին կը հաղորդէ «ՌԻԱ Նովոսթի» լրատու գործակալութիւնը, որ ունի համապատասխան փաստաթուղթէն օրինակ մը:

2019 թուականի օգոստոսին ՕՐՍԻՍ ընկերութեան (ներառուած է Հայաստանին տարիներ շարունակ զէնք մատակարարած «Փրոմթեխնոլոգիա» խումբին մէջ) պաշտօնական ներկայացուցիչը յայտարարած էր, որ Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութեան՝ քանի մը միլիոն տոլարի զէնքի մատակարարման մրցումի տապալումէն ետք Հայաստանի մէջ յարուցուած է քրէական գործ՝ «Ծառայութեան անփոյթ վերաբերմունք» յօդուածով: Այս լուրը հաստատած է նաեւ հայկական կողմը:

Գործակալութեան հաղորդումով՝ բողոքագիրը ընկերութեան կողմէ արդէն ուղարկուած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւն եւ շուտով դիւանագիտական խողովակներով պիտի ուղարկուի հայկական կողմին:

Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարար Դաւիթ Տօնոյեանին ուղղուած բողոքագիրին մէջ, որ 22 Հոկտեմբերին ստորագրած է Ռուսիոյ առեւտրաարդիւնաբերութեան փոխնախարար Օլեկ Ռիազանցեւը, կը նշուի, որ ՕՐՍԻՍ ընկերութեան դիմումը՝ մասնակցելու մրցումին, «առանց հիմնաւորման մերժուած է», իսկ ընկերութիւնը «առանց պատճառի ներառուած է Հայաստանի Հանրապետութեան զինեալ ուժերու անբարեխիղճ մատակարարներու» ցուցակին մէջ:

Բողոքագիրին մէջ նաեւ կը նշուի, որ Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութիւնը «ոչ իրաւաչափօրէն դրամատնային երաշխիքի վճարում պահանջած է մրցումին մասնակցելու համար», հակառակ անոր որ ընկերութիւնը օրէնքով այդ վճարումը պէտք է կատարէ մրցումին յաղթելէն եւ յաղթելէ ետք ալ ինքնակամ համաձայնագիր կնքելէ հրաժարելէն ետք միայն:

Փաստաթուղթին մէջ կոչ կ՛ուղղուի Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարին՝ քայլերու ձեռնարկելու իրավիճակի կարգաւորման համար:

Հայաստանի Քննչական կոմիտէն 26 օգոստոսին տեղեկացուցած էր սպառազինում ձեռք բերելու մրցումի խափանման պատճառով քրէական գործ յարուցելու մասին:

ՕՐՍԻՍ ընկերութեան ներկայացուցիչ Ալեքսանտր Սիրունեան յայտարարած էր, որ իրենց մրցումին մասնակցութեան դիմումը մերժուած է գնահատող յանձնախումբին կողմէ կեղծ փաստարկներու հիման վրայ:

Տուեալ յայտարարութեան հիման վրայ քրէական գործ յարուցուած է՝ Հայաստանի քրէական օրէնսգիրքի «ծառայութեան նկատմամբ անփոյթ վերաբերմունք»-ի մասին յօդուածով:

www.aztarar.com

Յայտարարութիւն

Սիրելի՛ քուէյթահայեր,

Քուէյթի Ազգային առաջնորդարանի տեղեկատու՝ «ԱԶԴԱՐԱՐ»ը 25 տարեկան է:

Կ'ուզենք նշել, թէ ԱԶԴԱՐԱՐի տպագիր օրինակները արդէն թուարկուած են եւ իւրաքանչիւր շաբթուան համար ունինք մէկ բախտաւոր ընթերցող: Շահողը կը ստանայ ԱԶԴԱՐԱՐի 25 ամեակին նուիրուած յուշանուէր բաժակը նաեւ յատուկ նուէր մը: Արդարեւ, կը հաւատանք, որ սոյն ձեռնարկութեամբ հայ թերթը պիտի հասնի աւելի մեծ թիւով ընթերցողներու, նաեւ պիտի նպաստենք մեր եկեղեցւոյ ու մամուլի ծաղկեցման:

ՄԵՐ ԲԱԽՏԱՒՈՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք, թէ Ազդարարի, թիւ 511-ի բախտաւոր ընթերցողն է՝ Պրն. Բենիկ Մանուէլեան:

Երբ հարց տուինք Պրն. Բենիկին, թէ հետաքրքրական ինչ բան կը գտնէք «Ազդարար»ի մէջ, ան ըսաւ.- «Ես մանկուց, երբ Սուրիոյ մէջ կը բնակէի, կը յիշեմ Հալէպի քանի մը գրատուներն ու գրադարանները, ինչպէս Սրբոց Վարդանանց դպրոցի գրադարանը երբ ամէն Կիրակի մանկապատանեկան գունաւոր պարբերաթերթ կը բաժնէին մեզի ու մենք հրապուրուած այդ թերթերով ձեռքէ ձեռք կը խլէինք ու կը կարդայինք: Մէկ խօսքով լաւ սովորութիւն մըն էր: Իսկ երբ Քուէյթ հաստատուեցայ, կարծես այդ սովորութիւնը շարունակուեցաւ ու գրեթէ ամէն Ուրբաթ կը մասնակցիմ Ս. Պատարագին ու աւարտին իմ հետ կը տանիմ նաեւ Ազդարարը: Թէեւ որպէս տպագիր թերթ պիտի փափաքէի ըլլար գունաւոր եւ աւելի հրապուրիչ, սակայն հոգ չէ, կարեւորը համայնքի առաօրեայ արտացոլող միջոց է»:

Պրն. Բենիկ նաեւ անդրադարձաւ թէ Ազդարարը պէտք է ուշադրութիւն դարձնէ մանուկներուն՝ զարգացնելով մանկապատանեկան էջեր, ինչու չէ նաեւ քրիստոնէական դաստիարակութիւն ջամբող նիւթերով խօսակից դառնայ Կիրակնօրեայ յաճախող երեխաններուն: «Ես կը հաւատամ, թէ ընթերցանութեան գաղտնիքը կը կայանայ ընտանիքի ընթերցասէր ըլլալու եւ մամուլի նկատմամբ ցուցաբերած մօտեցման մէջ: Երբ մայր մը իր երեխային, փոքր հասակէն, հեքիաթ կարդալով կը քնցնէ, բնականաբար այդ երեխան յառաջիկային պիտի սիրէ օրուան վերջին ժամը կարդալով անցնել, ապա մտնել խոր քուն»,- շեշտեց մեր ընթեցողը:

Հանդիպման աւարտին մեր ընթերցողին յանձնեցինք ԱԶԴԱՐԱՐԻ 25-ամեակին առթիւ պատրաստուած յուշանուէր բաժակը, նաեւ Մուշեղ Միքայէլեանի «ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ» գիրքը:

ՄԻԱՋԱԶԳԱՅԻՆ

Թուրքիան Դադրեցուց Հիւսիսային Սուրիոյ Մէջ Իր Զինուորական Գործողութիւնը

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Միացեալ Նահանգները տեղեակ պահած է, թէ քիւրտ զինեալները ամբողջովին հեռացած են Սուրիոյ հիւսիս-արեւելքէն եւ այլեւս կարիք չկայ այդտեղ իր զինուորական գործողութիւնը շարունակելու:

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Սերկէյ Շոյկու իր կարգին Սոչիի մէջ Փութին-Էրտողան հանդիպումէն ետք յայտնեց, որ հանդիպումին գլխաւոր նպատակը Սուրիոյ մէջ զինուորական գործողութիւններու դադրեցումն էր:

Մինչ այդ, ռուսական զինուորական ոստիկանութիւնը սկսաւ Մընպեճի հիւսիս-արեւելքին մէջ հսկողութիւն կատարել:

Միացեալ Նահանգներու փոխնախագահ Մայք Փենս յայտարարեց, որ քրտական ղեկավարութեամբ Սուրիոյ ժողովրդավարական ուժերը հեռացած են Սուրիոյ մէջ թուրք-ամերիկեան համաձայնութեան հիմամբ ստեղծուելիք ապահով գօտիէն:

Փենս աւելցուց, որ Թուրքիոյ եւ քիւրտերուն միջեւ Սուրիոյ մէջ մնայուն զինադադարի հաստատման շուրջ բանակցութիւնները կը շարունակուին, եւ այդ զինադադարը իրագործելի է:

Միացեալ Նահանգներու փոխնախագահը քրտական Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատներու ղեկավարէն ստացաւ նամակ մը, որուն մէջ կը նշէ, թէ իրենց բոլոր ուժերը ամբողջովին հեռացած են Սուրիոյ հիւսիս-արեւելքէն:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ իր կարգին յայտարարեց. «Մեր մարտական առաքելութիւնը աւարտեցաւ, եւ քիւրտերը դարձան ապահով, իսկ ՏԱՀԵՇ ահաբեկչական խմբաւորման ձերբակալուած զինեալները հսկողութեան տակ առնուեցան»:

«Թուրք-սուրիական սահմանին վրայ մեծ յաջողութիւն արձանագրուեցաւ՝ ապահով գօտի եւ զինադադար հաստատուեցան», նշեց Թրամփ:

Ռուսիոյ մէջ Սուրիոյ դեսպան Ռիատ Հատտատ «Ինթըրֆաքս»-ին յայտնեց, որ Դամասկոս կ՚ակնկալէ Եփրատի արեւելեան ափին վրայ գտնուող քարիւղի հանքերուն վերահսկողութեան վերատիրանալ:

Ան նաեւ նշեց, որ Դամասկոս աշխատանք կը տանի վերաբնակեցնելու քիւրտերը, «որովհետեւ անոնք սուրիացի ժողովուրդի անբաժանելի մէկ մասն են»:

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլու նշեց. «Գամիշլի քաղաքը գործողութենէն («Խաղաղութեան աղբիւր «Ա.») դուրս ձգեցինք սուրիական վարչակազմի ուժերուն հետ բախում չունենալու համար»:

Ան աւելցուց, որ այն շրջանները, որոնցմէ քրտական ուժերը պիտի հեռանան, պիտի ղեկավարուին շրջանի բնակչութեան կողմէ կազմուած տեղական վարչութիւններու կողմէ:

Թրքական դիւանագիտութեան պետը նշեց, որ պատմութիւնը պիտի արձանագրէ Թուրքիոյ, Միացեալ Նահանգներուն ու Ռուսիոյ հետ Սուրիոյ վերաբերեալ համաձայնութիւնը՝ իբրեւ քաղաքական յաջողութիւն: Ան աւելցուց, որ աշխարհի մեծագոյն երկու երկիրները՝ Միացեալ Նահանգներն ու Ռուսիան ընդունեցին թրքական բանակի «Խաղաղութեան աղբիւր» գործողութեան օրինականութիւնը:

Միւս կողմէ, Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը Չորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ սուրիական բանակը Թուրքիոյ հետ սահմանին վրայ հսկողութեան 15 կէտեր հաստատած է:

Փոմփէօ-Չաւուշօղլու Հեռաձայնային Հաղորդակցութիւն

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մայք Փոմփէօ եւ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլու ունեցած են հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը: Թրքական «Ինթերնեթհապեր» կայքը կը հաղորդէ, որ այս մասին յայտարարած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը:

«Մեր նախարարը հեռաձայնային հաղորդակցութիւն ունեցած է Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մայք Փոմփէոյի հետ: Փոմփէօ հաստատած է, որ Միացեալ Նահանգներու զինուորական պաշտօնատարները գրաւոր տեղեկացուցած են մեր իշխանութիւններուն, որ Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատներու ահաբեկիչները դուրս բերուած են «Խաղաղութեան աղբիւր» զինուորական գործողութեան գօտիէն», յայտարարած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը:

Նշենք, որ երեքշաբթի օր աւարտեցաւ Միացեալ Նահանգներու միջնորդութեամբ ձեռք բերուած՝ 120-ժամուան զինադադարը. Փութին-Էրտողան հանդիպումէն ետք համաձայնութիւն ձեռք բերուած էր, որ քիւրտ զինեալները պէտք է Թուրքիոյ հետ սահմանէն հեռանան 35 քիլոմեթր խորութեամբ:

www.aztagdaily.com

ԼՈՒՐԵՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԷՆ

«ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԿՈՂՔԻՆ ՊԷՏՔ Է ԸԼԼԱՅ՝ ԲՈԼՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ» ՇԵՇՏԵՑ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊՔԵՐՔԷԻ ԺՈՂՈՎԻՆ

Չորեքշաբթի, 23 Հոկտեմբեր 2019-ի առաւօտեան, Պքերքէի մարոնիթ եկեղեցւոյ Պատրիարքարանին մէջ, քրիստոնեայ հոգեւորականաց հանդիպում մը տեղի ունեցաւ, մասնակցութեամբ եկեղեցւոյ պետերու եւ եպիսկոպոսներու: Հանդիպումին նպատակն էր հաւաքական կեցուածք որդեգրել շուրջ շաբաթէ մը ի վեր Լիբանանի մէջ տեղի ունեցող ժողովրդային ըմբոստութեան առնչութեամբ:

Սրտբաց մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցած հանդիպումի ընթացքին հոգեւորականներ մէկ կողմէն իրենց զօրակցութիւնը յայտնեցին ժողովուրդին, իսկ միւս կողմէն՝ մտահոգութիւնը երկրէն ներս խորացող տնտեսական տագնապին գծով: Անոնք շեշտեցին, թէ ժողովրդային ըմբոստութիւնը հետեւանք է երկրէն ներս տիրող պետական-քաղաքական պատասխանատուներուն մօտ փտածութեան, ինչպէս նաեւ անտարբերութեան, ժողովուրդը դիմագրաւող ընկերատնտեսական կարիքներուն նկատմամբ: Անոնք ըսին, որ ոչ միայն իշխանութիւն-ժողովուրդ խրամատը լայնցաւ, այլ ամէն տեսակ «թապու» քանդուեցաւ եւ դիմակները վար առնուեցան: Հետեւաբար, այս կացութեան դիմաց անհրաժեշտ է դիմել յստակ ու գործնական քայլերու:

Երկու առիթներով խօսք առնելով Վեհափառ Հայրապետը՝ շեշտեց հետեւեալ կէտերը.-

1) Առաջին հերթին հարկ է ողջունել ժողովուրդին միասնականութիւնը: Առաջին անգամ ըլլալով ժողովուրդը, հեռու համայնքային, կուսակցական ու քաղաքական բաժանումներէ, ինքզինք կ՚արտայայտէ որպէս մէ՛կ ամբողջութիւն:

2) Անհրաժեշտ է, որ իբրեւ եկեղեցի, ժողովուրդին հետ ըլլանք, ո՛չ ձեւական կամ տեսականօրէն, այլ գո՛րծնապէս մեր զօրակցութիւնը յայտնելով ժողովուրդին սպասումներուն նկատմամբ:

3) Ստեղծուած ընկերատնտեսական ներկայ տագնապին լուծման գծով նաեւ եկեղեցի՛ն պէտք է ստանձնէ իր պատասխանատուութիւնը, աւելի՛ն կատարելու ժողովուրդին համար, յատկապէս ընկերային, մարդասիրական, կրթական ու առողջապահական մարզերէն ներս:

4) Անհրաժեշտ է, որ առաջարկենք Հանրապետութեան Նախագահին, շուտով սկսելու խորհրդակցութեան՝ համայնքներու, կուսակցութիւններու եւ ցուցարարներու պատասխանատուներուն հետ, իմանալ անոնց տեսակէտները եւ համապատասխան գործնական քայլերու դիմէ:

Իր խօսքին մէջ Նորին Սրբութիւնը նաեւ շեշտեց, թէ որպէս եկեղեցի, ճիշդ է, մենք ըսելիք եւ ընելիք պէտք է ունենանք, սակայն քաղաքական բնագաւառին առնչուած հարցերուն գծով մանրամասնութիւններու մէջ պէտք չէ մտնենք. պէտք է շեշտենք, թէ անհրաժեշտ է յարգել երկրին Սահմանադրութիւնը եւ ժողովուրդին պահանջները:

Արամ Ա. Կաթողիկոսին տեսակէտը տեղ գտաւ հանդիպումին յայտարարութեան մէջ, ուր աւելի լայն ծիրի մէջ շեշտուեցաւ եկեղեցւոյ զօրակցութիւնը ժողովուրդին, բռնութենէ հեռու մնալու հրամայականը եւ ժողովուրդին կարիքներուն շուտով գոհացում տալու անհրաժեշտութիւնը:

Յայտնենք, որ Վեհափառ Հայրապետին կողքին հանդիպումին մասնակից եղան նաեւ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Նարեկ Արք. Ալեէմէզեան, Տնօրէն Ժողովի ատենապետ Գերշ. Տ. Շահէ Եպս. Փանոսեան, Կաթողիկոսարանի Տեղեկատուական Բաժանմունքի վարիչ Հոգշ. Տ. Յովակիմ Վրդ. Բանճարճեան եւ քրիստոնեայ-իսլամ երկխօսութեան յանձնախումբի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչ Դոկտ. Ժան Սալմանեան:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Դարձեալ Հայկական Առածներու Հետ (5). Որքան Քիչ Սիրես, Այնքան Քիչ Կը Ցաւիս

Երբ յայտագրի մը կը հետեւէի, հեռատեսիլը յանկարծ սկսաւ տեսարաններ ցոյց տալ Դանիոյ Քոփենհակըն մայրաքաղաքէն: Ցնցուեցայ, ուշադրութիւնս լարեցի, քիչ մը աւելի մօտեցայ հեռատեսիլի պաստառին, որպէսզի տեսնեմ, թէ ինծի ծանօթ հրապարակ մը, շէնք մը պիտի գտնէի՞ այդ տեսարաններուն մէջ: Տարիներ առաջ, դէպի ուրիշ երկիր գնացքի մը ընթացքին, անցած էի Քոփենհակըն քաղաքէն ու գիշեր մը մնացած էի հոն: Գիշեր մը հոն մնալ՝ կը նշանակէ մօտաւորապէս երկու օր շնչել այդ քաղաքին մթնոլորտը: Մեծ բան մը չէ երկու օրը, բայց այդ երկու օրուան ընթացքին բաներ մը կը քանդակուին մտքիդ մէջ: Իմ ալ մտքիս մէջ քանդակուած էին քանի մը տեսարաններ: Պանդոկը, ուր մնացած էի, շոգեկառքի կեդրոնական կայարանը, որ կը գտնուէր պանդոկին դիմաց, անոր յառաջամասի լայն հրապարակը, քանի մը արձաններ, մանաւանդ ծովեզերքի նշանաւոր արձանը, որ յուշկապարիկ մըն էր, այսինքն՝ կէս ձուկ-կէս աղջիկ, աշխարհի ամէնէն նշանաւոր քանի մը արձաններէն մէկը: Ասոնցմէ մէկը գոնէ պիտի կարենայի տեսնել, ինծի ծանօթ պողոտայ մը, կամ յուշարձան մը:

Ո՛չ: Չկրցայ տեսնել: Թէեւ կրնայի մտածել, որ անցնող տարիներու ընթացքին ինծի ծանօթ այդ տեսարաններն ալ կրնային փոխուած ըլլալ, բայց կարեւոր չէր: Կարեւորը այն մտածումն է, որ ես անգամ մը եղած էի այս քաղաքին մէջ: Հակառակ որ լեզուով ու բարքերով այնքան տարբեր երկիր մըն էր ան ինծի համար, ես բան մը շնչած էի անոր մթնոլորտէն: Իրականութեան մէջ քաղաքին մէկ հազարերորդն անգամ չէի տեսած, բայց հիմա, երբ կը նայէի հեռատեսիլէն տրուած յայտագրին, կրնայ ըսել՝ «Ես այս քաղաքը եղած եմ»:

Ինչպէս կը պատահի ամէն անգամ որ կը դիտեմ զբօսաշրջական այսպիսի ժապաւէն մը, ինչպէս կը պատահի ամէն անգամ որ շարժանկարիչի մը քամերան զիս իրեն հետ կը պտտցնէ օտար ափերու վրայ, այս անգամ ալ մտածեցի, որ բոլոր այս ժապաւէնները դաւադրութիւններ են. անխղճօրէն կատարուած գրգռութիւններ են մեր հոգեկան հաւասարակշռութիւններուն դէմ: Անոնք մեզի անողոքօրէն կը յիշեցնեն, թէ մենք ինչե՛ր ու ինչեր պիտի թողունք այս աշխարհին վրայ, երբ հրաժեշտ պիտի առնենք, այս կեանքէն: Թէ ի՛նչ կորուստ է կեանքէն հեռանալ, երբ տեսարժան այսքան գեղեցիկ վայրեր կան աշխարհի վրայ:

Եթէ հիմա չտեսնէի սա ժապաւէնը. պիտի չմտածէի այդ մասին: Եթէ անգամ մը անցած չըլլայի Քոփենհակըն քաղաքէն, հիմա սրտի ցաւ մը պիտի չզգայի այդ քաղաքին տեսարաններուն դիմաց: Եթէ կեանքիս մէջ այսքան շատ շրջած, այսքան շատ երկիր տեսած չըլլայի, հիմա բնաւ պիտի չանդրադառնայի, թէ մարդիկ ինչե՜ր ու ինչեր պիտի թողուն օր մը այս կեանքէն բաժնուելով:

Ինչպէ՞ս հիմա սրտիս չսեղմեմ մեր իմաստուն առածը, որ կ՚ըսէ.

– Քիչ սիրէ, որ քիչ ցաւիս, քիչ յուսայ, որ քիչ խաբուիս:

Սա միամիտ ու խոնարհ գիւղացին, որ գիտեմ, թէ ութսուն տարուան մէջ իր գիւղէն կամ գաւառակէն դուրս չելած բնաւ, բնաւ չշրջեցաւ օտար կամ հեռաւոր հորիզոնի մը դիմաց, գաղափար պիտի չունենայ, թէ որքա՜ն տարբեր ու բազմազան աշխարհներ կան իրմէ քիչ անդին: Եւ եթէ գաղափար պիտի չունենայ, պիտի չունենայ նաեւ զանոնք կորսնցնելու տպաւորութիւն: Մարդ չի կրնար կորսնցնել այն, զոր արդէն չունի, այն, որուն գոյութեան տեղեակ չէ: Մարդ ընտանեկան ցաւ չ՚ապրիր, եթէ բոլորովին առանձին է աշխարհի վրայ: Մարդ երբեք յուսախաբ չ՚ըլլար, եթէ սէր չկայ սրտին մէջ: Մարդ երբեք չ՚ընկճուիր, եթէ որեւէ ցանկութիւն կամ կիրք չկայ անոր սրտին խորերը:

Քիչ սիրէ, որ քիչ ցաւիս, կ՚ըսէ մեր առածը մեզի:

Ճիշդ կ՚ըսէ:

Բայց մէկ կէտի վրայ կրնայ սխալիլ: Կրնայ սխալիլ, եթէ կարծէ, որ ականջ պիտի տանք անոր այս յանձնարարութեան: Քիչ սիրե՞լ: Ի՞նչ կը նշանակէ քիչ սիրել: Կեանքի մէջ ի՞նչ բան կարեւոր կը դառնայ, եթէ սէր չկայ մեր սրտին մէջ: Այդ ի՞նչ տեսակ հանգստութիւն է, եթէ ձեռք կը բերուի սիրոյ բացակայութեան շնորհիւ: Կորուստ չունենալու այդ ի՞նչ ապուշ գոհունակութիւն է, որ ծնունդ կ՚առնէ աշխարհի վրայ բան չունենալու, բանի մը տիրացած չըլլալու մխիթարութենէն: Կ՚արժէ՞ առանց սիրոյ ապրիլ քառասուն տարի, որպէսզի մէկ կամ երկու անգամ յուսախաբ չըլլաս: Յետոյ, ո՞վ ըսեր է, որ պարբերաբար յուսախաբ եղած մարդը աւելի երջանիկ չէ, քան թէ այն միւս զգուշաւոր մարդը, որ կեանքին մէջ բնաւ յուսախաբ չէ եղած:

Չէ՛, ճիշդ է, որ կ՚ընդունիմ, թէ այնքա՛ն մեծ կորուստ պիտի ունենաք, որքա՛ն շատ բան պիտի սիրենք ու որքան շատ պիտի սորվինք կեանքի մէջ, բայց ես սիրով կ՚ուզեմ ստանձնել այդ գիտակից կորուստը: Վստահ եմ, որ մարդոց ջախջախիչ մեծամասնութիւնն ալ ինծի պէս կը մտածէ: Երանի՜ թէ մեր կեանքին իւրաքանչիւր վայրկեանը անցնի՝ նոր բան մը ճանչնալով, նոր բան մը սիրելով, նոր յոյս մը սնուցանելով, նոր մաղթանք մը ստեղծելով մեր սրտին մէջ: Որքան շատ սիրես, այնքան շատ կը հարստանաս: Այո՛, հարստութիւնները հոս պիտի թողուին, ճիշդ է, բայց անկէ առաջ անոնք պիտի լեցնեն մեր կեանքը, գոյն պիտի տան մեր կեանքին:

Ռ. Հ.

ԱՅԼ ԱԶԱՆ

Սոխի, Սխտորի, Ձուկի Անախորժ Հոտերը Չէզոքացնելու Համար

Ձեռքերուն վրայէն ձուկի, սոխի, ծխախոտի կամ սխտորի անախորժ հոտերէն ձերբազատելու բազմաթիւ միջոցներ կան.

ստորեւ կը ներկայացնենք հետաքր քրական տարբերակներ.

ա.- Ձեռքերը շփել սուրճի մրուրով:

բ.- Ձեռքերը շփել պէյքինկ սոտայով: Զանոնք նախ թրջել, ապա սոտայի մէջ թաթխել եւ շփել:

գ.- Ձեռքերը շփել կիտրոնի հիւթով կամ կիտրոնի կիսուած կտորով մը:

դ.- Կերակուրի աղը եւս լաւ տարբերակ է: Ձեռքերը նախ թրջել, ապա վրան աղ ցանել եւ շփել:

ե.- Ափերուն մէջ կտոր մը ակռայի դեղ դնել եւ 3 վայրկեան ձեռքերը շփել:

զ.- Ձեռքերը ցօղել քացախով. անձեռոցով չցամքեցնել զանոնք, այլ ձգել, որ ազատ օդին ինքնաբերաբար ցամքին:

Ահա Համոզիչ Պատճառ Մը, Որպէսզի Այսուհետեւ Չգոռաք Ձեր Երեխային Վրայ

Խոստովանինք, որ երբեմն ստեղծուած է այնպիսի իրավիճակ, երբ մենք օգտագործած ենք պոռալու մեր ունակութիւնը՝ դաստիարակչական նպատակով: Երբեմն իսկապէս անհնար է խուսափիլ անկէ, քանի որ անիկա ամենաարագ գործող միջոցն է, որ կ՛օգնէ ազդել չարաճճի երեխայի վրայ:

Չմտածենք, որ գոռալով կրնանք կարգապահ դարձնել երեխան, փոխել անոր վարքագիծը. ասիկա ունի կարճաժամկէտ արդիւնք եւ կը յանգեցնէ երեխային կողմէ մեզի հանդէպ վստահութեան կորուստի:

Ահա թէ ինչո՛ւ պէտք չէ գոռալ երեխային վրայ. երբ կը գոռանք, երեխան կը սկսի մեզմէ վախնալու: Անշուշտ այդ պահուն ան կ՛ընէ այն, ինչ որ պահանջեցինք իրմէ, բայց անոր մէջ կը սկսի մեզի հանդէպ վախ յառաջանալու: Մենք գոռալով կը կորսնցնենք իրավիճակի

վերահսկողութիւնը, երեխան այլեւս չի կրնար մեզի վստահիլ, քանի որ մենք ցոյց տուած ենք մեր թերութիւններէն ամէնէն մեծը՝ չկարողանալ մենք մեզ զսպել:

Կարեկցանք եւ ըմբռնում ցուցաբերենք երեխային հանդէպ, եւ հաւանական է, որ ան հասուն տարիքին նոյն ձեւով վերաբերի մեզի հետ՝ հանդուրժողական եւ սիրալիր:

Բղաւոցը չօգտագործենք դաստիարակչական նպատակներով, այլապէս վախը կ՛ըլլայ միակ զգացումը, որ մեր երեխան կը զգայ մեզի հանդէպ: Մեր երեխաները նման են սպունգի, անոնք դիւրաւ կը կլանեն բացասական կամ դրական որեւէ բան:

Յիշենք այս ոսկի կանոնը՝ չդաստիարակենք մեր երեխաները, միեւնոյնն է անոնք մեզի պիտի նմանին, հետեւաբար դաստիարակենք մենք մեզ:

Պ. Սեւակի Հայրենի Գիւղի՝ Չանգակատան, Խոհանոցի Բազմազանութիւնը

Փոխինդ, բորանի, չիրով ճաշ, շերով աղցան, կու կուտապ, Ալայազ... Ասոնք հայկական աւանդական այն կերակրատեսակներն են, որոնք բնորոշ են Արարատ մարզի Զանգակատուն համայնքի խոհանոցին:

Սեւակի ծննդեան 95 եւ համայնքի հիմնադրման 190-ամեակներու յոբելինական միջոցառման առիթով այս հետաքրքրական եւ նրբահամ ուտեստները ներկայացուեցան համայնքի բնակիչներուն եւ հիւրերուն:

Միջոցառման կազմակերպիչները ներկաներուն ներկայացուցին մատուցուած կերակուրներու պատրաստութեան եղանակն ու առանձնայատկութիւնները:

Օրինակ, բորանի պատրաստելու համար պէտք է մանր կտրատել դդումը, ջուր աւելցնել եւ այնքան եփել, մինչեւ որ ստացուի միատարր զանգուած մը: Այնուհետեւ եփած լուբիա, սիսեռ, դաւուրմայով պատրաստուած սոխառած եւ կտրատած ծիրանաչիր աւելցնել, համեմել աղով-պղպեղով եւ շարունակել եփել: Մատուցելու ատեն պայման է շաքարաւազ աւելցնել:

Մնացեալ կերակրատեսակները նոյնպէս պատրաստուած էին ընդեղէններէ, կանաչեղէնէ, չիրերէ, այլ խօսքով՝ «համեստ», մատչելի եւ առողջապահական բաղադրիչներէ:

www.kantsasar.com

ՇԱԲԹՈՒԱՆ SUDOKU-ն

					7	5		
7			1				4	
5						2		
		1	3	9				8
3			7	8	6			4
8				4	1	7		
		8						9
	5				3			1
		4	6					

ՄԱԹԷՈՍ ԶԱՐԻՖԵԱՆ

Ստորեւ կը ներկայացնենք բանաստեղծ՝ Մաթէոս Զարիֆեանի մասին հանրայայտ մտաւորական Նազարէթ Պէրպէրեանի տպաւորութիւնները.-

«Հայ գրականութեան անմահ արժէքներէն մէկն է Մատթէոս Զարիֆեան, որ իր պարզ ու վճիտ՝ սրտաբուխ քնարերգութեամբ կը շարունակէ, մինչեւ մեր օրերը, սիրոյ եւ գեղեցիկի պաշտամունքով համակել ընթերցողը:

Թէեւ կարճատեւ կեանք ունեցաւ Զարիֆեան, այդուհանդերձ՝ իր ինքնատիպ քնարերգութեամբ եւ յոյզերու աշխարհով անմահութիւն նուաճող արուեստի ժառանգութիւն կտակեց հայ ժողովուրդին: Իր կենդանութեան իսկ Մ. Զարիֆեան սիրուեցաւ ընթերցողին կողմէ եւ մինչեւ այսօր, ի՛նչ տարիքի տէր ալ ըլլայ Զարիֆեան կարդացողը, անպայման անոր բանաստեղծութեան մէջ պիտի գտնէ ու վայելէ թախծոտ, քնքուշ եւ անխառն սիրոյ գեղեցիկ ու գրաւիչ աշխարհ մը: Մ. Զարիֆեանի բանաստեղծութիւնը եղաւ պարզ ու հաղորդական՝ թէ՛ իր լեզուով ու ոճով, թէ՛ իր խոհական ու պատկերաւոր գիւտերով: Վճիտ ու զուլալ առուակի պէս հոսեցաւ եւ կը շարունակէ նոյնպիսի թարմութեամբ հոսիլ ու գեղեցկացնել ներաշխահը ընթերցողին:

Եւ մինչեւ վերջին շունչ կեանքն ու սէրը, գեղեցիկն ու մարդկայինը պաշտամունքի աղբիւր դարձուցած ու երգած՝ Մատթէոս Զարիֆեան մեր աշխարհէն հեռացաւ ընթերցողին կտակելով իրա՛ւ աշխարհը «Խենթ»ին»:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՐԵԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պզտիկ աղջիկ մ՚ինծի կ՚ըսէ
Որ զիս խենթի պէս կը սիրէ.
Պզտիկ աղջիկ մը զիս սիրէ՜...

Գիշերն անհուն իմ աչքերուն
Երբեք դեռ նա չէ՜ տեսեր.
Պզտիկ աղջիկ մ՚ինծի տայ սէ՜ր...

Երբեք դեռ նա չէ՜ նայեր
Հոգւոյս խաւար անդունդն ի վար.
Պզտիկ աղջիկ մինձ սիրահար...

Եթէ լսէր թէ ո՜չ մէկ սէր
Այդ անդունդին մէջ կը շնչէր՝
Հէք պզտիկը չէր հառաչեր...

Ուստի եղբօր մը պէս ըսի
Որ լուսնին տակ մարդ կը մսի.
Գնա՜, գնա՜ ննջէ՜ ըսի:

Յետոյ զացի՝ հեռո՜ւն լացի...

ՄԻ ԴՊԻՔ

Գիտէք որքան թախիծ կայ
Հոգիին խորն այդ տղուն,
Մի դպիք, թող քրքջայ
Խենթին քրքիջն է բեղուն,

Հոգիին խորն այդ տղուն
Իջեր եմ ես ու տեսեր
Երազ մը ծեր, նուաղուն
Ու անկիւն մը փլած սէր:

Ա՜հ, մի դպիք այդ տղուն
Խենթը մինակ կը թողուն...

ՄԱԹԷՈՍ ԶԱՐԻՖԵԱՆ